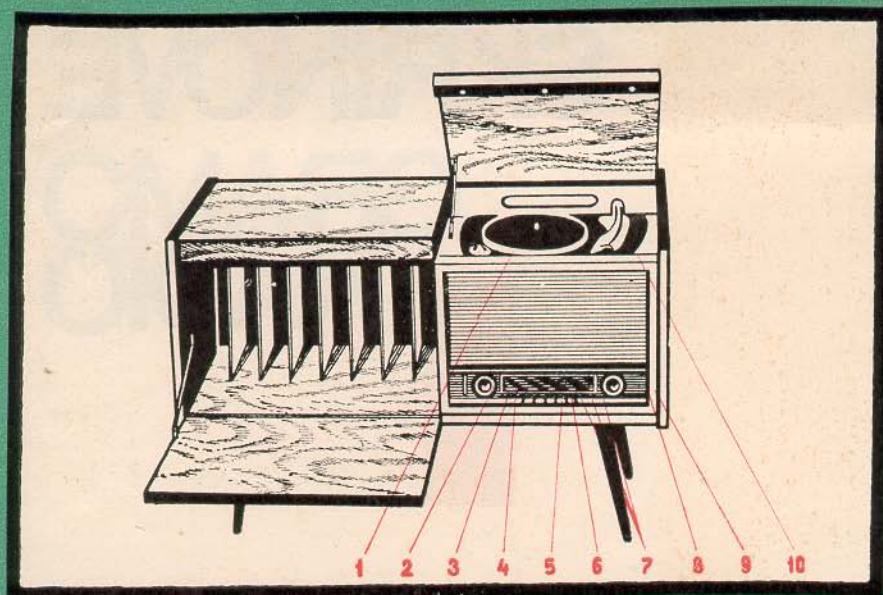

SKRIŇOVÉ GRAMO RÁDIO

TESLA 1120 A • 1120 A-2

- 1 — volič rýchlosti
- 2 — indikátor vyladenia
- 3 — cónová clona
- 4 — regulátor hlasitosti
- 5 — vypínač

- 6 — gramofón a magnetofón
- 7 — prepínače vlnových rozsahov
- 8 — ladenie na vkv
- 9 — ladenie bežných rozsahov
- 10 — prenoska

SKRIŇOVÉ GRAMORÁDIO 1120A, 1120A-2

VŠEOBECNÝ POPIS

Gramorádio 1120A a 1120A-2 je určené pre milovníkov reprodukovanej hudby a umožňuje — mimo prenosu rozhlasových programov — kvalitný poslech nahrávok zo všetkých druhov gramofónových platní. Môže sa pripojiť aj magnetofón a nahrávať programy ako rozhlasové tak aj z gramofónových platní alebo prehrávať záznamy z magnetofónových páskov cez kvalitný reproduktor skrine.

V leštenej skrini z ušlechtilého dreva je zabudovaný moderný rozhlasový prijímač TESLA 427A, resp. 427A-2 s veľkou plochou stupnicou.

Nad prijímačom je umiestnený veľký oválny reproduktor TESLA ARE 689 (o rozmeroch 225x160 mm). V pravej hornej časti skrine, pod sklopným viekom je zabudovaná štvorrýchlostná gramofónová chassis SUPRAPHON H205. Rýchlosť taniera sa môže pomocou trecieho prevodu nastaviť na 78, 45, $33\frac{1}{3}$ a $16\frac{2}{3}$ ot/min. Gombik volby rýchlosti je umiestnený na paneli gramofónu vľavo, vpredu.

Prenoska má ľahko vymeniteľnú kryštálovú vložku SUPRAPHON VK 051 s dvoma safírovými hrotmi, ktoré sa uvádzajú do pracovnej polohy natáčaním otočnej hlavíčky prenosky. Hroty sú zasadené do pružných, vymeniteľných držiakov, ktoré do istej miery zmeňujú nárazy. Ramienko prenosky možno pripievať k stojánčeku prichytkou. Prijímač je 5+1 elektrónkový superhet pre príjem vysielačov na dlhých, stredných a veľmi krátkych vlnách (u prevedenia 1120 A-2 na stredných, krátkych a veľmi krátkych vlnách).

Vľavo od prijímača je dostatočný priestor na ukladanie gramofónových platní, opatrený uzamykateľnými dvierkami.

Celkové prevedenie gramorádia odpovedá platným normám ČSN.

NÁVOD NA OBSLUHU

Prístroje 1120A, 1120A-2 sú moderné gramorádia; aby ste využili všetkých ich výhod a vyhnuli sa nepríjemným omylom, prečítajte si pozorne nasledujúce pokyny.

UVEDENIE DO CHODU

Po vybalení gramorádia odmontujte zadnú stenu tak, že uvoľníte obidve postranné uvoľňovacie skrutky, stenu trochu nadvihnite, aby ste ju vysunuli zo spodnej drážky skrine a potom smerom dozadu stenu odoberte.

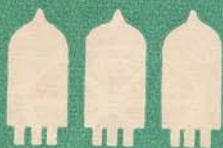
DÔLEŽITÉ

Keď je zadná stena odňatá, nepripojte z bezpečnostných dôvodov prijímač na sieť. V závode bol prijímač správne zladený, preto netočte ani nehýbajte súčiastkami umiestnenými vo vnútri prístroja.

Cez otvor v tanieri gramofónu odskrutkujte vrut, ktorým je gramofón zaistený pred poškodením pri doprave.

ELEKTRÓNKY

Presvedčte sa podľa obrázku, či sú elektrónky na svojich miestach. Normálne sú elektrónky vsadené do svojich objímok už vo výrobnom závode, ak však bola niektorá zo svojej objímky vysunutá alebo keby sa musela niektorá nahradiť, môže sa vybrať obyčajným vytiahnutím. Pri vyťahovaní elektrónku nenatáčajte, mohli by ste ju ľahko poškodiť.

ŽIAROVKA

Žiarovku, ktorá osvetľuje stupnicu, vymeníte po odmontovaní zadnej steny tak, že ju zosuniete s gumovým krúžkom z držiaku, až potom vyskrutkujete žiarovku z objímky. Pri nasúvaní objímky s novou žiarovkou na držiak dbajte, aby zárez v nosnom uholníku zapadol do drážky gumového krúžku, navlečeného na objímke žiarovky. Objímka sa nesmie nikdy dotýkať nosného uholníka, lebo by žiarovka nesvietila alebo prístroj by hučal viac ako obvykle.

PRIPOJENIE NA SIET'

Pred pripojením na sieť treba dbať, aby bola priskrutkovaná zadná stena. Prístroj možno napájať iba zo striedavej siete o napätí 120 alebo 220 V $\pm$ 10% o kmitočtu 50 Hz. Pred zasunutím vidlice prírodnej šnúry do sieťovej zásuvky presvedčte sa, či je prijímač nastavený na napätie siete Vášho bytu. Napätie prípojky Vášho bytu zistíte podľa štítku elektromeru. Volič sieťového napätia musí byť nastavený tak, aby otvorom v zadnej stene bol viditeľný údaj o napätí Vašej prípojky. Keby údaj nesúhlasil s napätím siete, vysuňte kotúčik voliča a natočte ho tak, aby údaj odpovedajúci napätiu prípojky bol hore a potom kotúčik spoľahlivo zasuňte opäť do spodnej polohy.

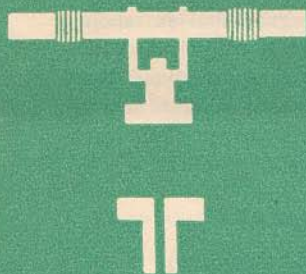
POISTKA

Prístroj je proti vážnejšiemu poškodeniu elektrickým prúdom chránený tepelnou poistkou. Ak sa poistka pretaví, musí byť nahradená novou. Keď sa prerušenie tepelnej poistky opakuje, ide o vážnejšiu závalu prístroja, ktorú môže odstrániť spravidla len odborník alebo oprávárska dielňa.

ANTÉNY

K dosiahnutiu dobrého príjmu zvlášť slabých alebo vzdialených vysielateľov je dôležitá vonkajšia anténa a uzemnenie. Aj keď v nedostatku iných možností alebo pri dobrých podmienkach stačí k príjmu silnejších vysielateľov tiež náhradná anténa. Dobrá anténa pre príjem vysielateľov na krátkych, stredných alebo dlhých vlnách má byť zavesená čo možno najvyššie vo voľnom priestore v dĺžke 20 až 25 m (i so zvodom). V oblastiach zamorených poruchami sa doporučuje použiť anténu s tienеным zvodom. V tom prípade je nutné anténu predĺžiť o dĺžku tieneného zvodu.

Pre príjem vysielateľov v pásme veľmi krátkych vln je treba použiť zvláštnu anténu (dipól) so symetrickým zvodom o charakteristickej impedancii 240Ω . Odporúčame, aby ste si montáž vonkajšej antény dali urobiť odborným zvodcom, pretože jej stavba musí vyhovovať predpisom Štátneho úradu pre vynálezy a normalizáciu (— ESČ 1950 čiastka 22) a musí byť chránená proti účinkom atmosférickej elektriny podľa československej normy ČSN 34 2214

UZEMNENIE

Gramorádio má byť vždy spoľahlivo uzemnené. Prívod k uzemneniu urobte medeným drôtom o priemere asi 1,5 mm a vedte ho čo najkratšou cestou k uzemňovacej doske (trubke) alebo k vodovodnému potrubiu. Uzemňovacia doska alebo trubka sa musí zakopať alebo zaráziť do zeme tak, aby dosahovala stále vlhkú pôdu.

Ak uzemňujete na vodovodné potrubie, treba trubku v mieste pripojenia oškrabať, až sa kovove leskne a vodič pripojiť dobre priliehajúcou svorkou. Konce prívodov od antény a uzemnenia treba opatriť zástrčkou alebo prívodnými kolíčkami, ktoré sú vhodné pre zasunutie do zdierok prístroja (priemer kolíkov asi 4 mm),

POZNÁMKA

Najlepších príjmových podmienok dosiahnete použitím zvláštny vonkajšej antény pre príjem vysielateľov na bežných vlnových rozsahoch a zvláštny antény (dipólu) pre príjem vysielateľov na veľmi krátkych vlnách. Vonkajšieho vkv dipólu je však možno využiť zároveň pre príjem na ostatných vlnových rozsahoch.

Ferritová anténa, ktorá je v prijímači zabudovaná, umožňuje príjem silných vysielateľov na stredných a dlhých vlnách bez vonkajšej antény. Pre príjem krátkych a veľmi krátkych vln nie je ferritová anténa účinná.

PRIPOJOVACIE ZDIERKY

Prívod od antény pre veľmi krátke vlny zasuňte do zdierky označenej Γ , prívod od vonkajšej antény pre rozhlasové pásma zasuňte do zdierky označenej Υ . Prívod od uzemnenia zapojte do zdierky označenej $\downarrow$. Prívody od gramofónovej prenosky majú byť zasunuté do zdierok označených $\circ$ (živý koniec označený na zástrčke Δ do zdierky s rovnakým označením). Do zdierok označených $\square$ môžete zapojiť priamo ďalší nízkoohmový reproduktor

(impedancia 5 Ω). Prívody od magnetofónu sa zapojujú do zásuvky označenej $\odot$. Zásuvka je trojpólová. Všetky novšie typy magnetofónov sú opatrené prípojkou, ktorú možno zastrčiť do tejto zásuvky a takto nahrávať na pásiak prijímaný program, prípadne zaznamenaný program reprodukovať z magnetofónu cez prístroj.

PVKY K OBSLUHE PRIJÍMAČA

Tlačidlový prepínač (uprostred pod stupnicou).

Stisknutím ktoréhokol'vek tlačidla, okrem tlačidla „VYP“, zapnete gramorádio na sieť (asi za 50 sec. je prijímač pripravený k prevádzke). Po zapnutí sa osvetlí stupnica prijímača. Zapnutý vlnový rozsah alebo druh prevádzky označujú údaje nad jednotlivými tlačidlami.

Gramorádio 1120A môže byť zapnuté tlačidlom:

VKV — na rozsah veľmi krátkych vln	66— 73 MHz
SV — na rozsah stredných vln	525—1605 kHz
DV — na rozsah dlhých vln	150— 370 kHz

Gramorádio 1120A-2 môže byť zapnuté tlačidlom:

VKV — na rozsah veľmi krátkych vln	66— 73 MHz
SV — na rozsah stredných vln	525—1605 kHz
KV — na rozsah krátkych vln	5,95— 18 MHz

Stisknutím tlačidla „VYP“ sa gramorádio vypne. Indikátor vyladenia (magické oko) sa rozsvieti zeleným svetlom, krátku dobu po zapnutí prijímača. Po stisknutí tlačidla označeného „Q“ sa prístroj prepne na prevádzku s gramofónom alebo s magnetofónom (indikátor nesvietí). Gramorádio po vypnutí sa nemá ihneď znovu zapínať.

LADENIE

(malý a veľký gombík na stupnici vpravo)
Malým gombíkom ladíte vysieláče na veľmi krátkych vlnách. Ladenie je určené polohou kratšieho ukazovateľa na spodnej časti stupnice, rozdelenej na políčka umožňujúce ľahké a opätovné vyladenie vysieláča. Veľkým gombíkom ladíte vysieláče na ostatných rozsahoch. Ladenie je určené polohou dlhšieho stupnicového ukazovateľa.

VOLBA VYSIELAČOV

Pri vol'be vysieláčov na rozsahoch stredných, dlhých alebo krátkych vln nastavte, po stisknutí príslušného

tlačidla, otáčaním veľkého ladiaceho gombíka stupnicový ukazovateľ na políčko alebo približný kmitočet žiadaného vysielča. Potom jemným otáčaním ladiaceho gombíka upravte ladenie. Pri voľbe vysielčov na veľmi krátkych vlnách (stísnuté tlačidlo VKV) nastavte otáčaním malého pravého gombíka menší stupnicový ukazovateľ na žiadaný vysielč.

Optický ukazovateľ vyladenia (magické oko) Vám uľahčí správne a presné vyladenie. Prístroj je presne naladený, keď je vzdialenosť medzi zeleno-svietiacimi plôškami ukazovateľa vyladenia čo najmenšia. Až po správnom naladení zosilnite reprodukciu ľavým menším gombíkom na potrebnú hlasitosť. V priebehu hľadania vysielča nastavte len malú hlasitosť, aby ste šumom a praskaním nerušili zbytočne seba a svojich susedov.

ZVLÁŠTNOSTI PRÍJMU

Príjem vysielčov na rôznych vlnových rozsahoch nie je stály a mení sa podľa ročného obdobia, dennej doby a závisí i na vlnovej dĺžke vysielča. Sú dni, kedy je príjem zlý a naopak niekedy prekoná všetky predpoklady. Na dlhých a stredných vlnách sa vo večerných a nočných hodinách hlasitosť na dosah vysielčov zväčšuje. Preto zachytíme viac vysielčov večer, ako v priebehu dňa. Na veľmi krátkych vlnách, vzhľadom k výhodnejšiemu spôsobu modulácie a zníženiu atmosferických porúch je prenos, obzvlášť hudobných programov podstatne lepší, ako na ostatných vlnových rozsahoch. Príjem je však možný len na pomerne malé vzdialenosti a jeho intenzita je ovplyvňovaná silne dennou a ročnou dobou.

REGULÁTOR HLASITOSTI

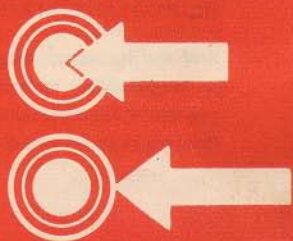
(malý gombík na stupnici vľavo)

Otáčaním v smere pohybu hodinových ručičiek sa reprodukcia zosilňuje, v opačnom smere zoslabuje.

NASTAVENIE SPRÁVNEJ AKOSTI REPRODUK- CIE

(veľký gombík vľavo na stupnici)

Akosť (zafarbenie) reprodukcie, tj. obsah vysokých a hlbokých tónov je často ovplyvnená osobným vkusom poslucháča a tiež tým, že niektoré vysielče vysielajú viac hlbokých tónov. Tiež rušenie často núti, aby ste obmedzili repro-

dukciu vysokých tónov. Preto má prijímač tónovú clonu ktorá umožňuje plynulú zmenu zafarbenia zvuku. Otáčaním veľkého ľavého gombíka doprava sú zdôraznené vysoké tóny, otáčaním doľava plynule výšok ubúda. Tak môžeme veľmi často úspešne potlačiť pískanie, spôsobené interferenciou (miešaním) dvoch kmitočtovo blízkych vysielačov alebo pri reprodukcii gramofónových platní potlačiť šumenie.

GRAMOFÓN

Pri reprodukcii gramofónových platní stisnite tlačidlo označené Q na stupnici prijímača. Motorček gramofónu sa spúšťa nadvihnutím a miernym vykývnutím prenosky doprava. Otáčajúci sa tanier nebrzdíte, ani nezastavujte rukou. Podľa druhu prehrávanej platne nastavte najprv natočením prepínača rýchlosť — príslušný počet obrátok gramofónu. Gombíkom sa musí vždy otáčať doprava podľa šípky; násilným otáčaním sa môže poškodiť prevodový mechanizmus. Nastavovať rýchlosť môžete v kľudu i za chodu gramofónu.

Ak nebudete gramofón dlhšiu dobu používať, odporúčame nastaviť prepínač obrátok gramofónového taniera do medzipohy.

Otočnú hlavičku prenosky pre štandardné platne natočte na (78) vpravo k zelenej značke; pre dlhohrajúce platne (45, $33\frac{1}{3}$ a $16\frac{2}{3}$) vľavo k červenej značke. Použitím nesprávneho hrotu poškodzujete hrot a tiež platne.

Prenosku pokladajte na gramofónovú platňu po roztočení taniera opatrne, aby sa nepoškodil krehký safírový hrot. Z rovnakého dôvodu neprehrávajte prasklé alebo poškodené platne.

Po prehraní platne sa motorček pôsobením samočinného rýchlostného vypínača zastaví bez ohľadu na priemer výbehovej drážky. Rýchlostný zastavovač reaguje ovšem aj vtedy, ak chcete prenosku nasadiť blízko stredu platne. Hlasitosť sa nastavuje tiež ľavým gombíkom na stupnici.

PRIPOJENIE MAGNETOFÓNU

Keď spojíte vstup magnetofónu so zásuvkou označenou $\odot$ je magnetofón spojený s diódovým výstupom prístroja a preto môžeme zaznamenať na pásku prijímaný program. Prístroj sa pritom ladí tak isto, ako pri obvyklom počúvaní

rozhlasu, však nastavovanie hlasitosti a zafarbenia reprodukcie (tónové clony) nemá vplyv na nahrávku, pretože magnetofón je zapojený pred nimi.

Ak chcete prehrávať program magnetofónových pásoch cez prijímač, stisnite tlačidlo označené $\odot$.

NIEKOL'KO POZNÁMOK

Prístroj bol pred odoslaním zo závodu pozorne preskúšaný a keď sa budete presne riadiť návodom, dosiahnete iste dobrých výsledkov. Keby však proti očakávaniu nepracoval správne, vyskúšajte:

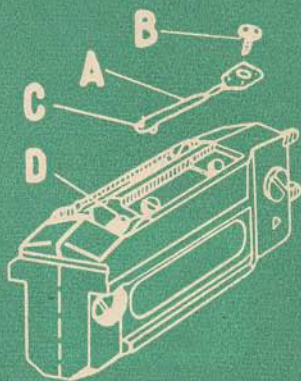
1. Či je v zásuvke, na ktorú je zapojený, prúd a či má vidlica prívodnej šnúry dobrý dotyk.
2. Či nie je vypadnutá alebo prerušená tavná poistka „P”.
3. Či je správne pripojená anténa a uzemnenie.
4. Či je prístroj správne osadený elektrónkami a či majú dobrý dotyk v objímkach. Ak sa nezahreje niektorá elektrónka po niekoľkých minútach prevádzky, je asi vadná a musí sa nahradiť novou.
5. Hnací mechanizmus gramofónu vyžaduje minimálnu údržbu, pretože rotor motorčeka je uložený v samomazných ložiskách. Stačí vždy asi po 200 hod. prevádzky celkom mierne namastiť riedkym minerálnym olejom ložiská. Prítom dbajte, aby sa olej nedostal na trecie plochy prevodov, lebo by spôsobil preklzovanie a poškodoval by gumové súčiastky. V prípade, že porucha je mimo týchto príčin, dajte gramorádio do opravovne, ktorá je poverená prevádzaním záručných opráv, adresu vám poskytne každá predajňa rozhlasových prijímačov.
6. Výmena kryštálovej vložky. Safírovým hrotom SUP-RAPHON VK 051 je možné prehrať 1000 strán štandardných a 300 strán dlhohrajúcich platní. V trvanlivosti hrotov sa môžu vyskytnúť značné rozdiely, pretože závisia na mnohých nepredvídaných okolnostiach, ako na neopatrnom zachádzaní, na druhu, čistote a opotrebovanosti platní. Ak vložka vôbec nepracuje, je nutné ju vymeniť. Hlavičku prenosky natočte do prostrednej polohy, ľavou rukou nadvihnite ramienko prenosky, pravou uchyťte vložku podľa horného obrázku a miernym tlakom ju vysuňte.

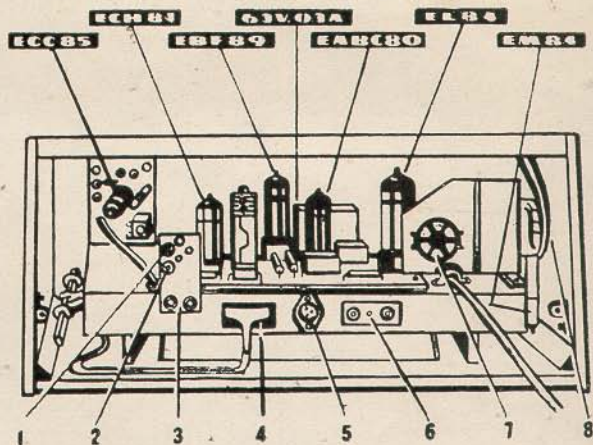
7. Výmena hrotov vložky. Ak sú hroty kryštálovej vložky opotrebované, vysuňte vložku, ako je uvedené v odstavci 6.

Pásik A nesúci hrot C je pripevnený skrutkou B, ktorú nutno vyskrutkovať.

Dbajte o to, aby nový hrot dosadal správne na plôšku D (viď obr. vpravo).

TESLA BRATISLAVA, N. P.,
ZÁVOD VRÁBLE

- 1 — prípojka pre anténu
- 2 — prípojka pre uzemnenie
- 3 — prípojka pre dipólovú anténu
- 4 — prípojka pre prenosku
- 5 — prípojka pre magnetofón
- 6 — prípojka pre ďalší reproduktor
- 7 — volič sieťového napätia
- 8 — sieťové príklady ku gramofónu

SUPRAPHON
TESLA BRATISLAVA, N. P.,
ZÁVOD VRÁBLE

1120 A-2 • TESLA 1120 A • 1120 A-2 •

TESLA BRATISLAVA

ZÁVOD VRÁBLE